

Virta-hankkeen tietojohdamisen verkosto

27.4.2023 klo 13-15

Elina Välikangas, kehityspäällikkö

Seija Apila, asiantuntija

Laura Hakola, viestintäasiantuntija

Tuomas Hujala, asiantuntija

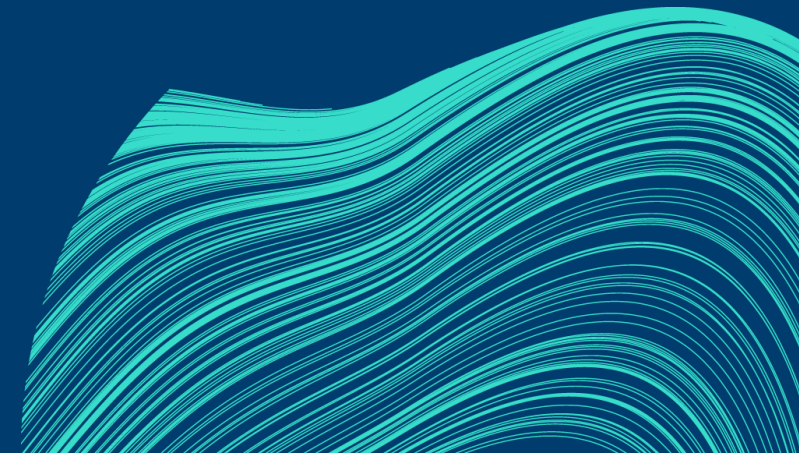
Erkki Jantunen, asiantuntija

Mikko Karvonen, asiantuntija

Juha Koski, asiantuntija

Suvi Nuutinen, asiantuntija

Anssi Vartiainen, asiantuntija

Asialista

1. STM/THL ajankohtaiset asiat: Toivo-info 30 min
2. Edellisen verkostotapaamisen pääkohdat ja sen jälkeen esille nousseet kysymykset
3. Valmistelun tilanne
4. Testauksen tilannekuva ja etenemissuunnitelma
5. Kansalliset käsittemallit ja tietovarasto
6. Verkostotapaamiset 2023

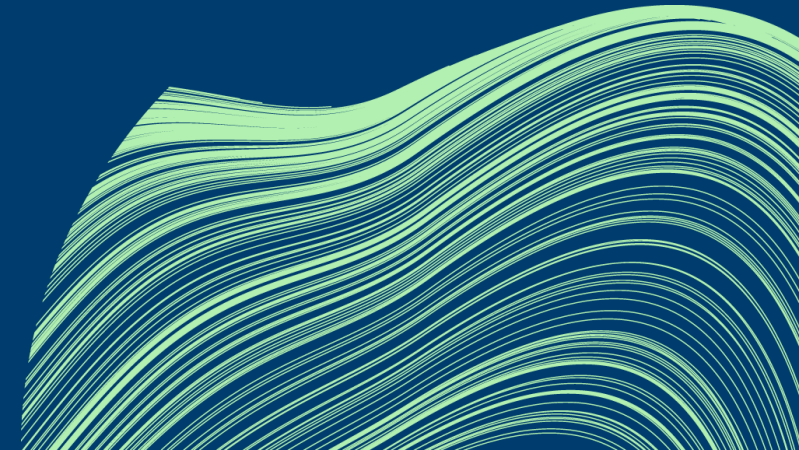
Edellisen verkostotapaamisen pääkohdat ja sen jälkeen esille nousseet kysymykset

1. Edellisen verkostotapaamisen pääkohdat ja sen jälkeen esille nousseet kysymykset
2. STM-tietojohdamisen ohjelmasuunnittelun lähetekeskustelu, NHG
3. STM/THL ajankohtaiset asiat, Petra Kokko
4. Vähimmäistietovalmistelun ja työryhmien tilanne
5. Verkostotapaamiset 2023

STM/THL ajankohtaiset asiat

Toivo-info

Sisältö

- Tilaisuuden avaus ja tervetuloa, Elina Välikangas (1 min)
- Toivo-ohjelman tärkeimmät hyödyt ja onnistumiset, Inari Otonkoski, STM (5 min)
- Toivon ohjelman käyttötapausten esittely:
  - hyvinvointialueiden tiedolla johtaminen, Elina Välikangas, DigiFinland Oy (7 min)
  - kansallinen arviointi, Annika Mäki-Asiala, THL (7 min)
  - viranomaisvalvonta, Petri Huovinen, Valvira (7 min)
- Miten työ jatkuu 30.4 jälkeen, Inari Otonkoski, STM (2 min)
- Kysymyksiä ja keskustelua (2 min)

Toivo-ohjelman tuotosten ja hyötyjen esittelytilaisuus Virta-verkostossa

27.4.2023

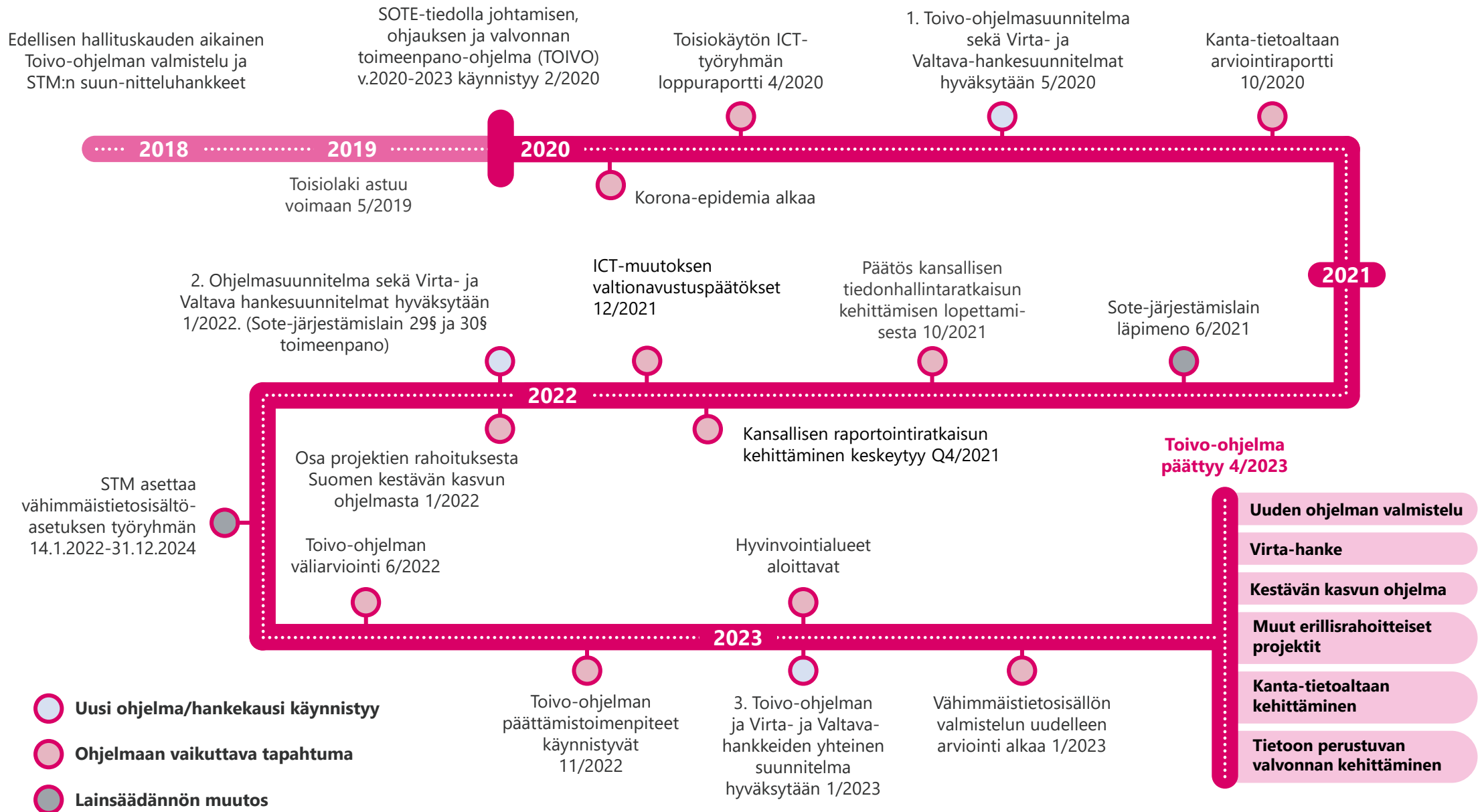
Inari Otonkoski, STM

Sote-uudistus
Toivo-ohjelma

Toivo-ohjelma luonut pohjaa sote-palvelujärjestelmän johtamisen ja ohjauksen uudistamiseksi

- Hyvinvointialueiden johtamisessa ja kansallisessa arvioinnissa, ohjauksessa sekä valvonnassa hyödynnettävä **tietopohja on laajentunut**. Sosiaalihuollon asiakkuustietojen tiedonkeruu alkaa.
- Kansallisen vertailukelpoisen **sote-tiedon laatu ja käytettävyys** ja **vertailukelpoisuus on parantunut**.
- Alueellisten ja kansallisten toimijoiden välinen **yhteistyö** sote-tietopohjan kehittämisessä ja hyödyntämisessä on **tiivistynyt**.
- **Tiedontuotanto** ja **tiedonsiirto** kansallisten toimijoiden välillä on **yhdenmukaistunut**.
- Kanta-tietoaltaan sisältöjen kehitys on mahdollistanut **Kanta-tietojen laajenevan hyödyntämisen toisiokäytössä**.
- Alueellisten ja kansallisten toimijoiden **yhteinen ymmärrys** tietojohdamisen kehittämisestä on **lisääntynyt**.
- Ohjelmassa on **luotu pohjaa vaikuttavuusperusteisen ohjauksen vaatiman keskeisen tiedon tuottamiseksi**. Uudistetun KUVA-mittariston kehitys jatkuu.
- **Hyvinvointialueille** on luotu **määrittelyjä, malleja ja välineitä** järjestämislain 29 §:n mukaisen vertailukelpoisen **johtamisen tiedon** tuottamiseen.

Toivo-ohjelman vaiheet

Visio: Toivo-ohjelma vaikuttavuusperusteisen ohjauksen mahdollistajana

Kansallisen arvioinnin, ohjauksen ja valvonnan tietopohja

Vaikuttavuusperusteinen ohjaus

Hyvinvointialueen johtamisen tietopohja

Hyvinvointialueen johtaminen, arviointi ja valvonta

1) Hyvinvointialueiden johtamisen vähimmäistietosisältö on kansallisten tietosisältöjen ja -rakenteiden mukaista.

2) Hyvinvointialueen johtamisen sekä kansallisen arvioinnin, ohjauksen ja valvonnan tietopohjat lähentyvät.

3) Hyvinvointialueilla ja kansallisilla viranomaisilla on yhtenäinen tilannekuva sote-palvelujärjestelmästä.

4) Yhtenäinen tilannekuva on edellytys vaikuttavuusperusteiselle ohjaukselle.

Missä onnistuimme...

- On luotu hyviä käytäntöjä ja rakenteita kansallisten viranomaisten yhteiselle tekemiselle.
- Hankehallinnon tuki ja käytännöt projekteille ovat olleet ammattimaisia.
- On pystytty varmistamaan joustavasti projektien muuttuvat rahoitustarpeet ja työskentelymahdollisuudet.
- Hyvinvointialueille on luotu toimivia käytänteitä tietojohdamisen jalkauttamiseksi.

Missä olisimme voineet onnistua paremmin...

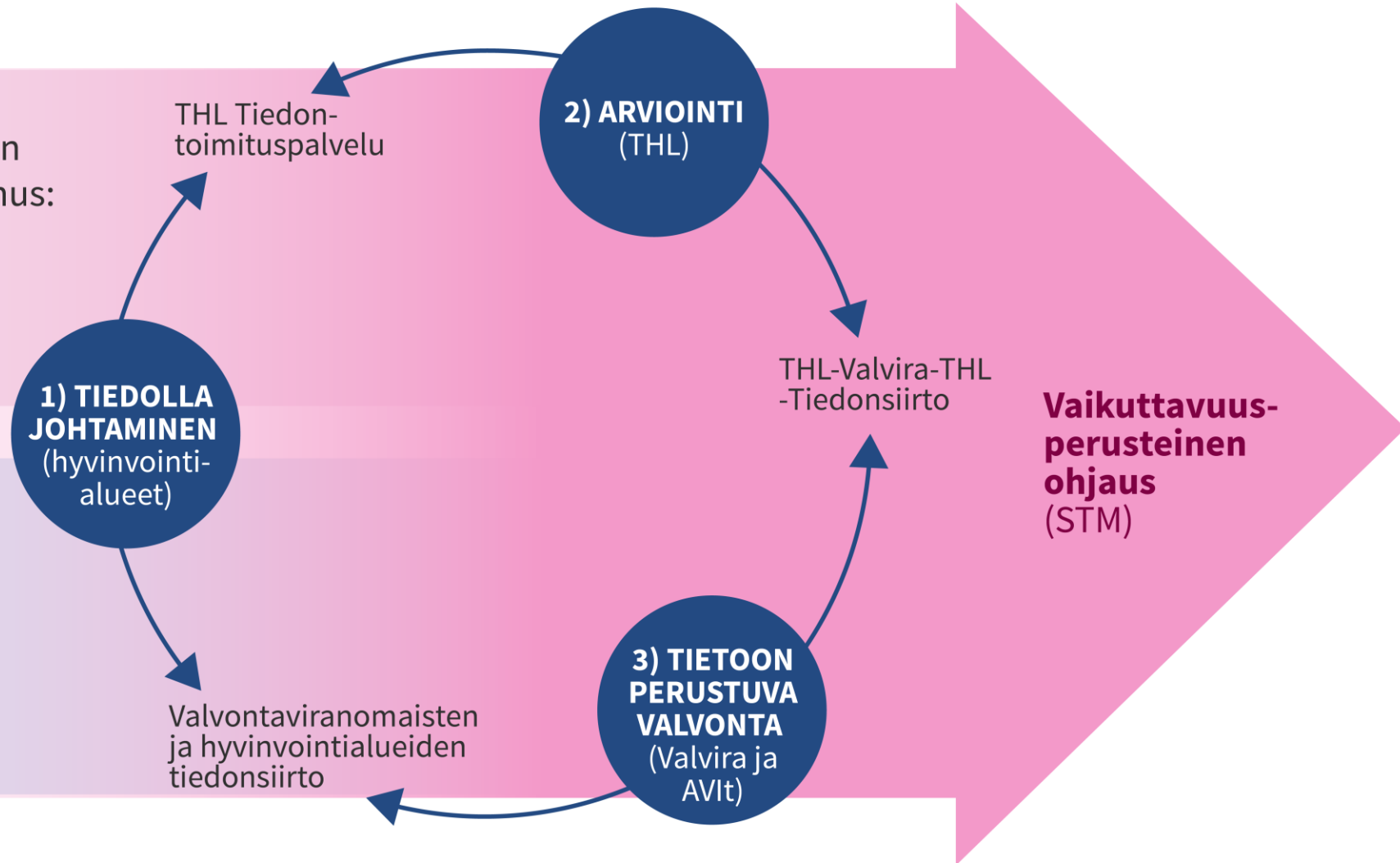
- Tavoitteet ovat olleet kunnianhimoisia suhteessa lähtötilanteeseen, käytettävissä olevaan aikaan ja rahoitukseen.
- Operatiivisen ja strategisen ohjauksen ja päätöksenteon prosessit eivät ole olleet riittävästi yhteensovitettuja linjaorganisaatioiden päätöksentekoon.
- Toivo-ohjelman hankkeiden ja projektien vahvempi kytkeminen yhteen taustaorganisaatioissa tehtävän linjatyon kanssa.

Toivo-ohjelman tuotosten käyttötapaukset hyvinvointialueiden ja kansallisten viranomaisten toiminnassa

Kansallisen arvioinnin, ohjauksen ja valvonnan tietopohjan laajennus:

- KUVA 2.0 –mittaristo
- Valvonnan tiedot
- Kelan Kanta-tiedot

Hyvinvointialueen johtamisen vähimmäis-tietosisältö

Virta-hankkeen tuotokset ja hyödyt hyvinvointi- alueille

Elina Välikangas, DigiFinland Oy

Sote-uudistus
Toivo-ohjelma

Virta-hankkeen hyödyt hyvinvointialueille

Sote-uudistuksen tavoitteiden toteuttaminen edellyttää hyvinvointialueilla toiminnan ja organisoinnin muutosta. Jotta hyvinvointialuetta voidaan johtaa, toiminnan toteutumista ja muutosten vaikutuksia ja vaikuttavuutta on mahdollista seurata ja tarvittaessa muuttaa toiminnan suuntaa, tarvitaan ajantasaista ja luotettavaa tietoa.

Hyödyt:

- Hyvinvointialueilla on valmiit rakenteet ja verkostot tietojohdamisen kehittämiseen kansallisesti yhtenäisellä tavalla. Yhteistyöllä on vältetty päällekkäistä työtä sekä pystytty jakamaan parhaita käytäntöjä ja kasvattamaan tietojohdamisen kyvykkyyttä.
- Tietosuoja ja -turvan mahdollistava Virta-arkkitehtuuri on hyvinvointialueiden hyödynnettävissä.
- Hyvinvointialueille on luotu määrittelyjä, malleja ja välineitä järjestämislain 29. §:n mukaisen vertailukelpoisen johtamisen tiedon tuottamiseen.

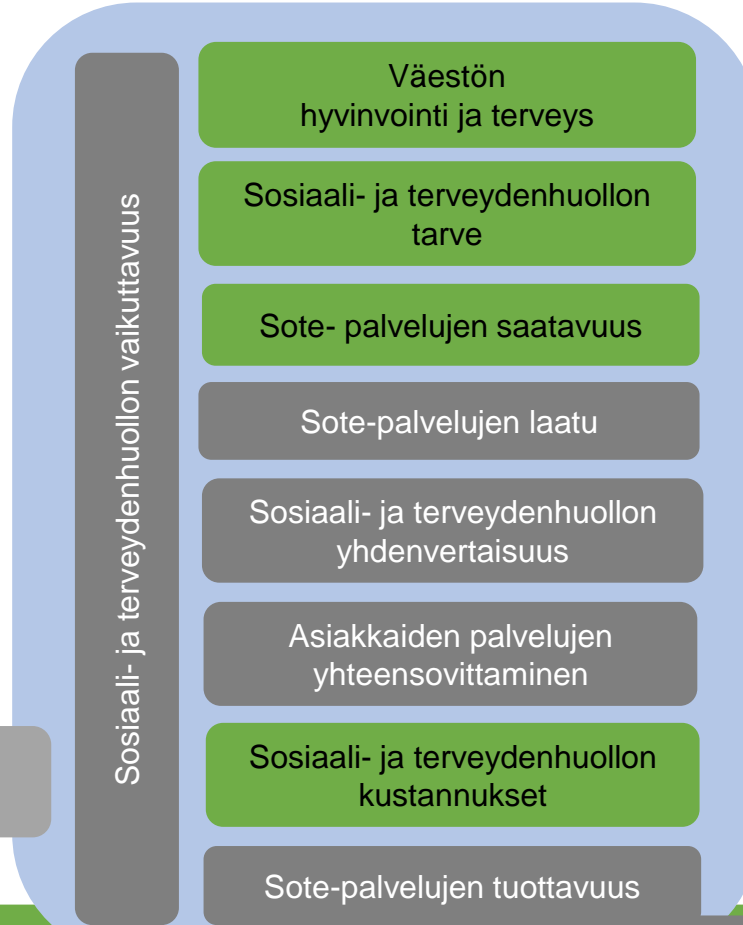
Valmistuneet ja valmistumassa olevat tuotokset hyvinvointialueiden tietojohdantamiseen

Vertailukelpoisten vähimmäistietosisältöjen tuottamisen mahdollistavat mallit

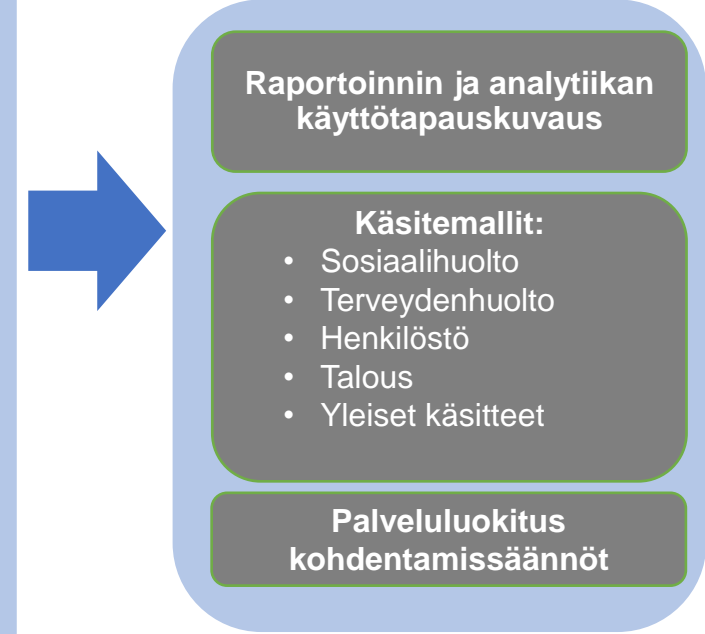

ORP- ja AURA-luokitusten yhteensovittaminen (THL)

Johtamisen vähimmäistietosisällöt sekä niiden määrittelyt

Tiedolla johtamisen työkalut ja vähimmäistietosisällöt hyvinvointialueille

Tietosuojan ja -turvan varmistava arkkitehtuuri

Testaustulokset

Virta-tietojohdantamisen verkosto ja sidosryhmäyhteistyö

Tuotos-kokonaisuus

Valmis tuotos

Valmistumassa oleva tuotos

Myöhemmin valmistuva tuotos

Ei Virta-hankkeessa valmistunut tuotos

Käyttötapaus: Tiedolla johtaminen hyvinvointialueilla

Sote-uudistus
Toivo-ohjelma

Käyttötapaus: Tietoon perustuva johtaminen hyvinvointialueilla lisää toiminnan vaikuttavuutta ja hillitsee kustannuskehitystä

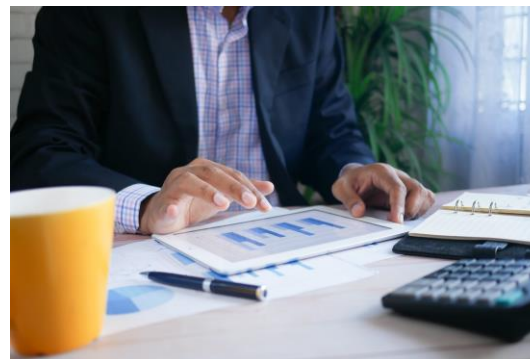
1. Hyvinvointialueen ammattilaiset tekevät työssään kirjauksia asiakas- ja potilastietojärjestelmiin. Lisäksi alueiden arjessa syntyy tietoa talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmiin. Väestötieto mukaan lukien hyvinvointialueilla on käytettävissä kattava tietopohja johtamisen tiedon valmisteluun.

2. Järjestämisen tietomallin pohjalta, kansalliset strategiat, tavoitteet, suositukset ja lakitaustat sekä sote-järjestäjän tehtävien vaatimukset huomioiden tunnistetaan sote-johtamisen tietotarpeet. Sidosryhmäyhteistyöllä varmistetaan kansallisesti linjaka johtamisen tietokokonaisuus.

3. Raportoinnin ja analytiikan käyttötapauskuvausten ja käsitelmien avulla hyvinvointialueella voidaan muodostaa omiin johtamisen tietojärjestelmiin järjestämislain 29§:n mukaiset tiedot johtamisen tueksi.

4. Hyvinvointialue käyttää tietoa hyvinvointialueen johtamisessa ja ohjauksessa. Näin pystytään vastaamaan väestön palvelutarpeisiin ja kohdentamaan käytössä olevat voimavarat kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti.

5. Tiedolla johtaminen parantaa palvelujen asiakaslähtöisyyttä, väestön hoito- ja palveluketjujen sujuvuutta sekä yhdenvertaisuutta hyvinvointialueella. Tiedon avulla sote-järjestäjän on mahdollista ennakoida toiminnan muutoksia ja parantaa toiminnan tuottavuutta.

6. Reaaliaikainen, yhdessä määritelty johtamisen tieto mahdollistaa valvontatehtävän, alueiden välisen vertailun sekä järjestämislain 29§ mukaisen vuotuisen selvityksen antamisen THL:lle ja STM:lle.

Arvioinnin käyttötapaus

Sote-uudistus
Toivo-ohjelma

KUVA 2.0.-mittaristo kuvaa monipuolisesti sote-palvelujärjestelmän ulottuvuuksia

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta, saatavuutta, laatua, kustannuksia ja vaikuttavuutta arvioidaan vuosittain **THL:n asiantuntija-arvioinneissa** järjestämislain 30 § mukaisesti.

Asiantuntija-arvioinnit vastaavat tarpeeseen tunnistaa sote-palvelujärjestelmän vaikuttavuutta. Arvioinneissa hyödynnetään uusia

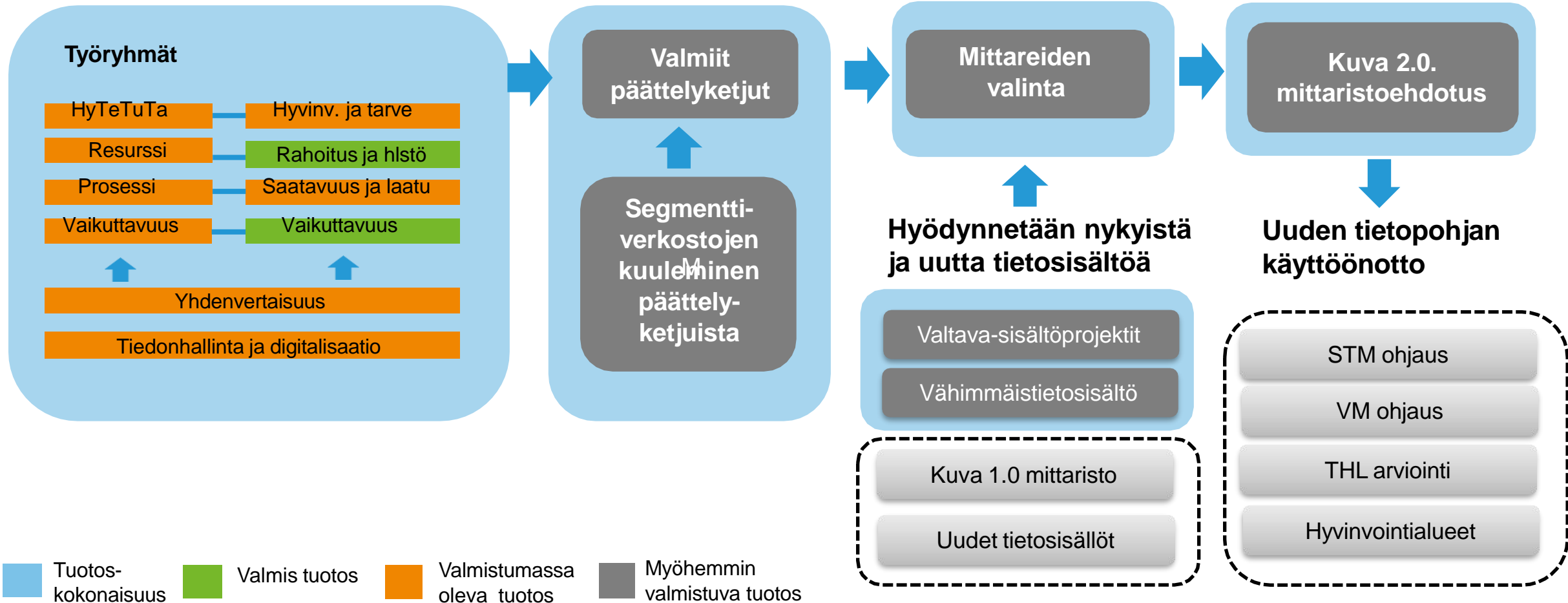
Uudistetun KUVA-mittariston hyödyt:

- ✓ mittariston tietopohja on entistä kattavampi ja laadukkaampi
- ✓ karsittu ja tasapainotettu mittaristo kuvaa monipuolisesti sote-palvelujärjestelmän ulottuvuuksia
- ✓ mittarien valinta pohjautuu ohjauksen ja arvioinnin mallinnettuun tietotarpeeseen, jota kuvataan päättelyketjujen avulla
- ✓ mittaristoa on yhteensovitettu kuntien ja hyvinvointialueiden käyttämän vähimmäistietosisällön kanssa

Sosiaali- ja terveysministeriö hyödyntää THL:n asiantuntija-arvioita sote-palvelujärjestelmän kansallisessa ohjauksessa, järjestö- ja neuvotteluissaan hyvinvointialueiden kanssa.

KUVA 2.0. -projektin 30.4. mennessä valmistuneet ja valmistumassa olevat tuotokset

Tietotarpeen tunnistaminen ohjaus-, arviointi-, alue- ja asiantuntijayhteistyössä: Mitä pitäisi mitata, miksi ja miten?

Käyttötapaus: KUVA 2.0. -mittaristo tukee vaikuttavuusperusteista arviointia ja ohjausta

Uusi KUVA 2.0 -mittaristo vastaa järjestämislaisissa THL:n asiantuntija-arvioinnille asetettuihin vaatimuksiin. Mittariston avulla voidaan arvioida mm. sote-palvelujen laatua, kustannuksia ja vaikuttavuutta entistä paremmin.

STM hyödyntää THL:n asiantuntija-arvioita vuosittaisissa ohjausneuvotteluissaan hyvinvointialueiden kanssa. Hyvinvointialueiden tietojen vertailukelpoisuus luo edellytyksen vaikuttavuusperusteiselle ohjaukselle.

Mittariston tietopohja on entistä kattavampi ja laadukkaampi. Indikaattorien määrää on rajattu ja ne kuvaavat sote-palvelujärjestelmän keskeisiä ulottuvuuksia tasapainoisesti.

Hyvinvointialueet voivat hyödyntää raporttia strategisessa suunnittelussaan. Tietoon perustuvassa päätöksenteossa hyödynnetään laaja-alaisesti palvelujen käytöstä ja kustannuksista kertyvää tietoa.

THL:n arviointipäällikkö hyödyntää mittaristoa tehdessään johtopäätöksiä sote-palveluiden tilasta. Arvioinneissa otetaan kantaa mm. siihen, miten palveluiden saavutettavuus, saatavuus ja integraatio ovat toteutuneet.

Hyvinvointialueiden rahoitus määräytyy tarveperusteisesti. Hyvinvointialueet kohdentavat saamansa rahoituksen vaikuttavasti vastaamaan väestön palvelutarvetta.

Valvonnan käyttötapaus

Toivo-ohjelman tuotoksia

18.4.2023

Sote-uudistus
Toivo-ohjelma

Tietoon perustuvan valvonnan hyödyt

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen laadun ja yhdenvertaisuuden toteutumista hyvinvointialueilla tuetaan omavalvonnan ja viranomaisvalvonnan keinoin.

Valvontaviranomaisten tietoon perustuva valvonta vastaa tarpeeseen tunnistaa ja ennakoida nykyistä paremmin ja aiemmin sosiaali- ja terveydenhuollossa esiintyviä riskejä ja puutteita asiakas- ja potilasturvallisuudelle.

Tietoon perustuva valvonta:

- ✓ hyödyntää entistä kattavampaa ja laadukkaampaa tietopohjaa
- ✓ tiivistää viranomaisten sekä hyvinvointialueiden ja valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä
- ✓ yhtenäistää valvontaviranomaisten toimintatapoja
- ✓ tukee hyvinvointialueiden omavalvontaa nykyistä paremmin.

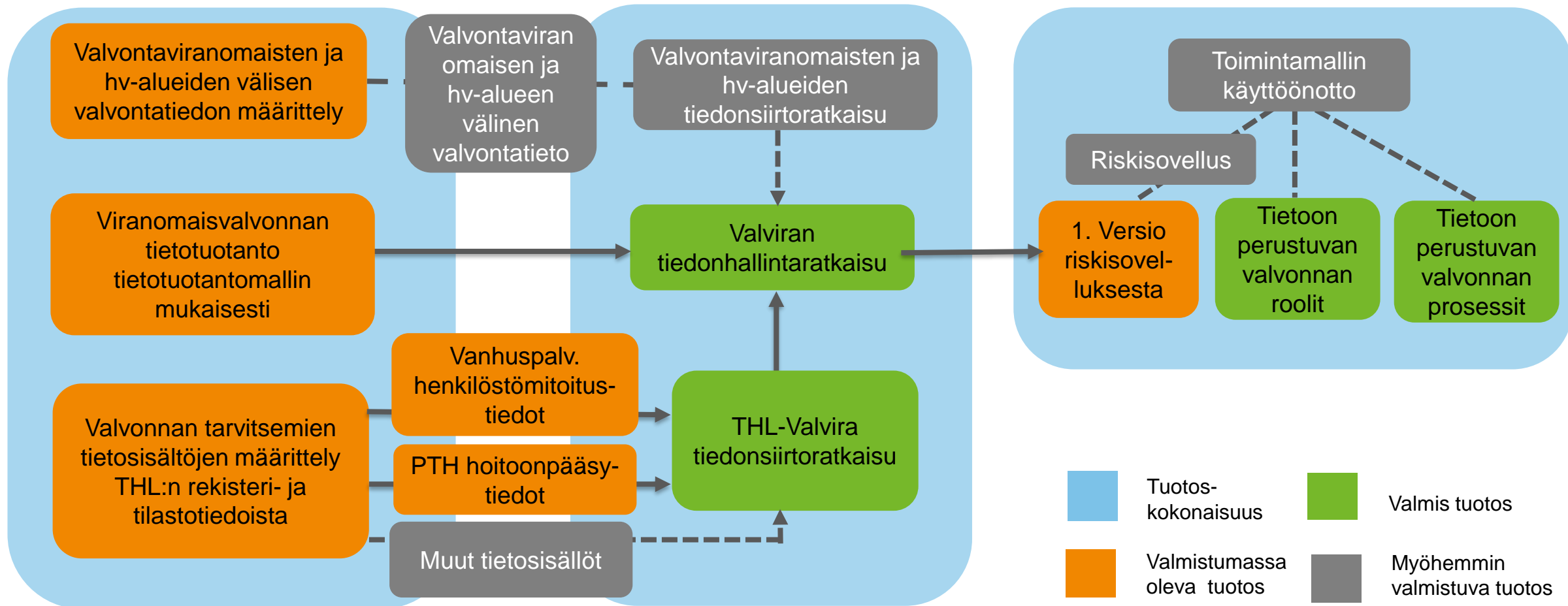
Valvonnan tuottamaa tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta hyvinvointialueilla hyödynnetään THL:n asiantuntija-arvioissa sekä STM:n ohjauksessa.

Valmistuneet ja valmistumassa olevat tuotokset viranomaisvalvonnalle

Valvonnan tietopohjan laadun ja kattavuuden parantaminen

Tiedonsiirron automatisointi ja tiedonhallintaratkaisun kehittäminen

Tietoon perustuvan valvonnan toimintamallin kehittäminen

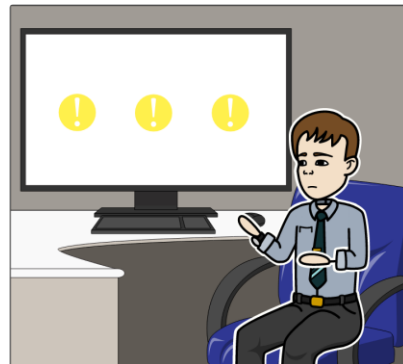
Käyttötapaus: tietoon perustuvan valvonnan toimintamalli lisää asiakas- ja potilasturvallisuutta

1.

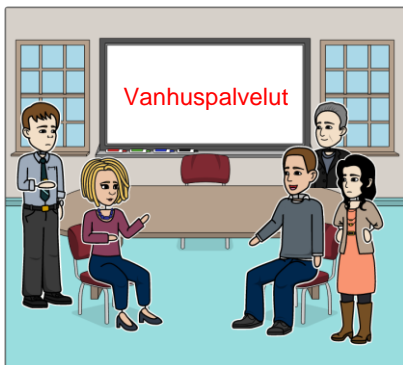
Tietoon perustuvassa valvonnassa hyödynnetään entistä kattavampaa ja laadukkaampaa tietopohjaa. Tiedonsiirtoa on automatisoitu ja manuaalinen tiedonkeräys vähenee, mikä vapauttaa aikaa valvontatyöhön.

4.

Valvontaviranomainen valmistautuu ohjaus- ja arviointikäynnille tarkastelemalla riskisovellusta, joka helpottaa ja nopeuttaa keskeisten havaintojen tekemistä.

2.

Riskisovellus nopeuttaa ja helpottaa tiedon analysointia sekä auttaa eri palvelualojen riskien ja laatupuutteiden tunnistamisessa. Valvontatyö muuttuu riskiperusteisemmaksi.

5.

Hyvinvointialueet saavat valvontaviranomaisilta täsmällisempää tukea omavalvontaan. Ohjaus- ja arviointikäynnillä tarkastellaan riskipisteitä ja vertaillaan tietoja palvelualan keskiarvoihin riskisovelluksen avulla.

3.

Viranomaisvalvonnan kohteet valitaan tietoperusteisesti ja riskiarvioon pohjautuen. Toimintamalli yhtenäistää valvontakriteereitä.

6.

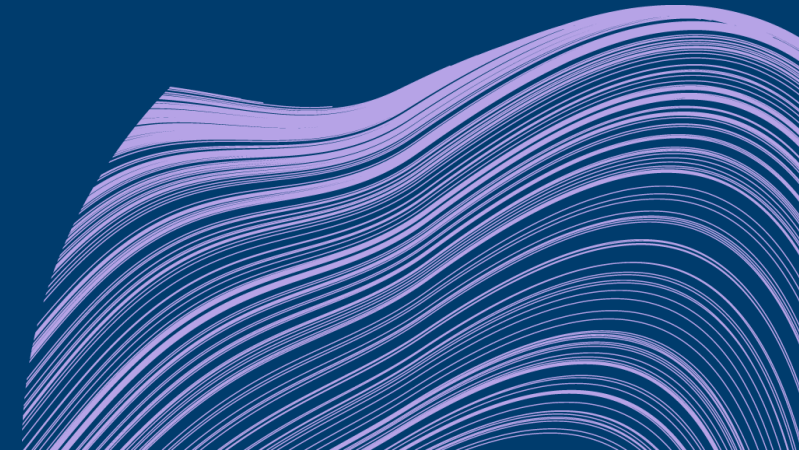

Tiivistynyt yhteistyö auttaa hyvinvointialuetta tunnistamaan toimia palveluiden laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämiseksi.

Valmistelun tilannekuva

Vähimmäistietovalmistelun eteneminen

Yhdenvertaisen tiedon tuottaminen edellyttää

- Yhteinen järjestäjän tietomalli
- Palvelu, johon tieto kiinnitetään
- Käsittemallit
- Raportoinnin ja analytiikan käyttötapauskuvaus
- Tietosuoja- ja tietoturva-vaatimusten mukainen arkkitehtuuri

Valmiit

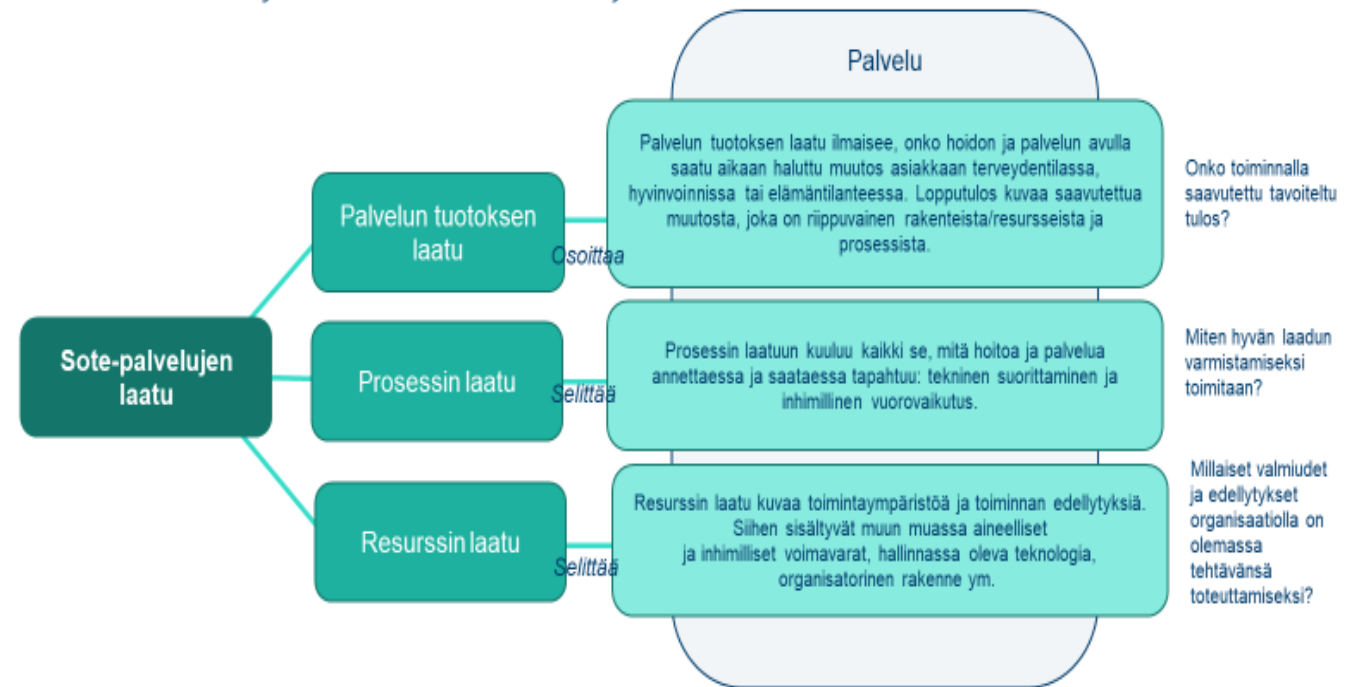
Osittain/lähes
valmiit

- **Sote-palvelujen laatu**

- Valmistelu etenee perustuen sote-järjestäjän tietomallin mukaisiin sote-palvelujen laadun ulottuvuuden näkökulmiin (resurssin, prosessin ja palvelun tuotoksen laatu)
- Ensimmäisessä työvaiheessa on määritelty sote-järjestäjän tietotarve, jota vasten määritellään sitä selittävät teemat mittaristoineen eri näkökulmien mukaisesti
- Kolme pienryhmätapaamista on pidetty, seuraava on 11.5, jatkuen pääsääntöisesti joka toinen torstai

Sote-järjestäjän tietotarve: "Sote-järjestäjänä haluan tarkastella hyvinvointialueeni sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden laatua ja kehitystä sekä niiden vaikutuksia asiakastyytyväisyyteen, vaikuttavuuteen ja kustannustehokkuuden kehitykseen."

Lähteitä mukailien:
Rakenne – Prosessi – Lopputulos –viitekehityksen alkuperäinen kehittäjä Avedis Donabedian (Evaluating the Quality of Medical Care, 1966)
Tilannekatsaus sosiaali- ja terveydenhuollon laatuun vuonna 2008, M. Pekurinen, O. Raikkönen, T. Leinonen, Stakes

Väestön hyvinvointi ja terveys

- Käyttötapausten teemojen mukaista mittaristoa ja niiden tietolähteitä on esiteltävä avoimen datan osalta ja samalla käyty läpi alueiden kommentteja koko mittaristokokonaisuudesta. Mittaristosta on muodostettu uusi versio.
- Huomioitavaa on, että vaikkakin Virta-hankkeessa vähimmäistietosisällön kehitystyössä edetään vaiheittain, vähimmäistietosisällöstä tulee lopulta muodostua yksi johtamisen tiedon kokonaisuus. Eri vähimmäistietoja tarkastellaan itsenäisinä tietoina ja myös suhteessa toisiinsa. Tarkastelun kautta muodostuu tasapainoinen hyvinvointialueen toimintaa ja taloutta kuvaava tietojen kokonaisuus.
- Väestön hyvinvoinnin ja terveyden –vähimmäistiedon avoimen datan osuus muodostetaan sovitusti Tietojohtaja-palveluun, josta alue voi saada sen käyttöönsä, lisäksi mahdollistetaan rivitason tietojen jako suoraan alueen tietovarastoon.
- Tietojohtaja-palveluun muodostettavan tiedon (avoimen datan osuus) arkkitehtuurin pohjana toimii järjestämisen tietomalli. Käytännössä tämä tarkoittaa mm. sitä, että aikaisemmin Tietojohtaja-palveluun valmistellun sosiaali- ja terveydenhuollon tarve –vähimmäistiedon avoimen datan tiedot muodostuvat osittain täysin vastaavista teemoista sisältöineen järjestäjän tietomallin arkkitehtuurin mukaisesti kuin nyt väestön hyvinvoinnin ja terveyden –vähimmäistieto muodostuu.

Tilannekuva

Väestön hyvinvointi ja terveys–vähimmäistieto

- Uusi versio laitetaan tänään hyväksyttäväksi hyvinvointialueille. Alueita pyydetään kommentoimaan voidaanko kyseisellä versiolla edetä varsinaiseen testaukseen.
- Hyväksyttävä materiaali löytyy Excel-muodossa Virta-hankkeen työtilan kansioista: Vähimmäistietojen valmistelu/Vähimmäistieto/Väestön hyvinvointi ja terveys / 27.4.2023 Aluille hyväksyttäväksi, kommentoitavaksi → Jokaisella hyvinvointialueella oma kansio, jossa Excel
- Hyväksymisiä/ kommentteja pyydetään verkoston 1. jäsenen toimesta 15.5.2023 mennessä.

Documents > General > Vähimmäistietosisältöjen valmistelu > Vähimmäistieto_Väestön hyvinvointi ja terveys

Nimi	Muokattu
11.7. 22 ja 17.5.22 Alueille kommentoitavaksi	9/7/2022
27.4.2023 Alueille hyväksyttäväksi, kommentoitavaksi	Muutama sekunti
Esitykset	9/7/2022
lakkäät	9/7/2022
Työkäiset	9/7/2022
Yhteinen materiaali	9/7/2022

Excelin lukuohje

1. Toinen välilehti (Alueen hyväksyntä) sisältää tilan, johon hyvinvointialue kirjottaa tarvittavat kommentit ja antaa mahdollisen hyväksynnän testauksessa etenemiseen 15.5.23 mennessä.
2. Kolmas välilehti (Teemat) sisältää kuvauksen valmistelussa tunnistetuista teemoista ja alateemoista, joiden mukaan myös mittaristo on muodostettu.
3. Neljäs välilehti (Testattava avoin data) sisältää mittarit, jotka testataan osana erillistä hyte-projektia ja muodostetaan tieto Tietojohdaja-palveluun sekä tarpeen mukaan jaetaan erikseen alueille rivitasoisten tietojen.
4. Viides välilehti (Testattava alueen data) sisältää mittarit, joiden ajatellaan tässä vaiheessa muodostuvan alueen lähdejärjestelmistä suoraan. Nämä mittarit ja niiden tietosisällöt testataan erillisen testausuunnitelman mukaisesti hyvinvointialueilla.
5. Kuudes välilehti (Tiedon saanti selvityksessä) sisältää mittarit, jotka tämän hetken selvityksen mukaan tulee erikseen pyytää eri tietolähteistä aluekohtaisesti. Tätä osiota täsmennetään vielä Virta-tiimin toimesta.
6. Seitsemäs välilehti (Muutokset 07-08/22 tilanteeseen) on pyritty kuvaamaan kaikki se, miten mittaristo on muokkautunut viime vuoden loppukesällä alueilla joissa on ollen käytötapausten mukaisesta versiosta. Muutoksissa ei ole huomioitu yksittäisten mittareiden tietosisällön muutoksia, jotka täsmennyvät testauksen edetessä.

Sote-palvelujen saatavuus

- Terveydenhuollon saatavuuden testaus jatkuu erillisen suunnitelman mukaisesti. Kuluneen talven aikana käyttötapausluonnokseen sis. käsitemallin on tehty muutoksia osana testausta, yhteistyössä THL:n toimijoiden kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tarve

- Avoin data on osana Tietojohdajapalvelua ja rivitason tietojen jako mahdollista suoraan alueen tietovarastoon.
- Alueen data: testataan hyvinvointialueilla erillisen suunnitelman mukaisesti. Sosiaali- ja terveystietopalvelujen käyttö (palveluhistoria) testataan osana palveluiden kohdentamissäännön testaamista (valmistelussa) → kts. seuraava kohta alla
- *Asiasisällön kehittämistyöryhmään nimettyjä sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoita (1hlö/alue) lähestytään pienryhmätyöskentelykutsulla testauksen edetessä*

Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset

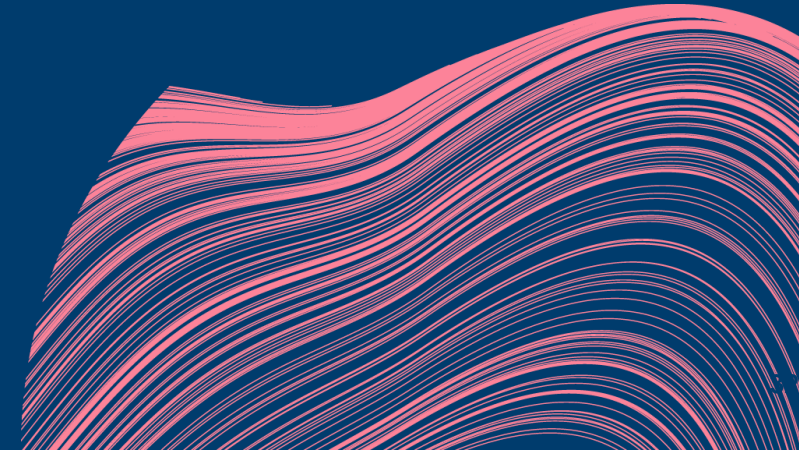
- Vähimmäistietosisältöasetuksessa käytettävä luokitus on hyvinvointialueiden AURA-palveluluokitus (2023), johon eri lähdejärjestelmistä saatava tieto kiinnitetään. Kohdentamissääntöjen valmistelutyö AURA-palveluluokitukseen on tehty THL:n kanssa yhteistyössä. Ensivaiheessa kohdentamissäännöt on laadittu terveydenhuollon palveluihin sekä lähinnä niihin sosiaalihuollon palveluihin, joissa toimintatieto on tallennettu potilastietojärjestelmään. Sosiaalihuollon kohdentamissäännöstö päivittyy kansallisen Kanta-kehitystyön ja käyttöönoton edetessä.
- Raportoinnin ja analytiikan käyttötapaus testataan erillisen suunnitelman mukaisesti. Varsinaisen testausprosessin toteuttaminen on mahdollista palvelukohtaisen tiedon osalta, kun palvelun sisällön kohdentamissääntö on määritelty hyvinvointialueiden AURA-palveluluokitukseen.
- *Asiasisällön kehittämistyöryhmään nimettyjä talouden asiantuntijoita (1hlö/alue) lähestytään pienryhmätyöskentelykutsulla testauksen edetessä*

Henkilöstövoimavarojen johtaminen

- Henkilöstövoimavarojen käyttötapausten testausta jatketaan erillisen suunnitelman mukaisesti. Tämän lisäksi Kunta- ja hyvinvointialue -työnantajien asiantuntijoiden kanssa on aloitettu vuoropuhelu edellisen valmistelun aikana kesken jääneiden työhyvinvoinnin ja osaamisen teemojen mittaristojen työstämiseksi (valmistelu myös osa laatu -valmistelua)
- *Asiasisällön kehittämistyöryhmään nimettyjä hr-asiantuntijoita (1hlö/alue) lähestytään pienryhmätyöskentelykutsulla testauksen edetessä*

Testauksen tilannekuva ja eteneminen

Testauksien tavoite

- Virta-hankkeessa toteutettavien testauksien tavoitteena on saada vähimmäistiedoittain **kahdelta eri alueelta** dokumentoitu ja vertailtava testaustulos, jonka perusteella voidaan arvioida raportoinnin ja analytiikan käytötapauskuvauksien riittävyyttä yhdenmukaisen ja laadukkaan tiedon tuottamiseksi.
- Testaustuloksien pohjalta laaditaan **lopullinen käytötapausversio**, joka hyväksytetään hyvinvointialueilla.
- Huomioitavaa on, että vaikka testaus toteutetaan suunnitellusti kahdella alueella, niin jokaisen alueen käyttöönotto voi tuoda muutos- ja kehitystarpeita. Näiden käyttöönottojen ja esim. normaalien koodistopäivitysten perusteella käytötapauksia tulee hallintamallin mukaisesti kehittää, päivittää ja ylläpitää.

Tilannekuva / testaaminen

Tilannekuvan laatiminen on vielä osittain kesken (17 alueen tiedot käytettävissä)

Sosiaali- ja terveydenhuollon tarve

- Avoimen datan osalta testaus loppuvaiheessa Tietojohtaja –palvelun näkökulmasta
  - Seuraavassa vaiheessa avointa data tulisi testata siten, että ne alueet, jotka hyödyntävät esim. Data share –ominaisuutta ja ovat rakentaneet omia indikaattoreita
- Alueiden kyky testata muita Tarve-käyttötapauksen näytettäviä tietoja ei vielä ajankohtaista ennen syksyä

Sote- palvelujen saatavuus (terveydenhuolto)

- Saatavuuden käyttötapaukset ovat suurimmalla osalla alueista toteutusputkessa tällä hetkellä Virta-arkkitehtuurin mukaisesti
  - On myös alueita, joilla työ alkaa vasta syksyllä
  - Käyttötapauksen testaamisen osalta DigiFinlandilla on kahden alueen kanssa neuvottelut käynnissä testaamisen aloittamisesta

Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset

- Kustannukset –käyttötapaus on tällä hetkellä alueilla vähiten valmisteltu kokonaisuus
- Huomioiden hieman keskeneräiset kohdentamissäännöt, aloitamme yhden alueen kanssa neuvottelut kustannukset –käyttötapauksen testaamisesta kevään aikana
  - Huom! Saman aikaisesti valmistellaan palveluluokituksen kohdentamissääntöä (ensi vaiheessa terveydenhuollon osuus) sekä päivitetään/ täydennetään käyttötapauskuvausta yhteistyössä THL:n kanssa
  - Varsinaisen testausprosessin toteuttaminen on mahdollista, kun palvelun sisällön kohdentamissääntö on määritelty hyvinvointialueiden AURA-palveluluokitukseen.

1. Testausalueiden tarkastelu ja valinta (alueen tilannekuva ja testauskyvykkyys)

- Nyt käynnissä > Huomiona, että koko HV-alue tasaisen käyttötapauksen ei tarvitse olla valmis, tässä vaiheessa riittää jos yhdenkin kunnan järjestelmän osalta raportoinnin käyttötapaus e to e toteutettu

2. Testauksen tarkoituksen, tavoitteen ja aikataulun etc. tarkastelu + käyttötapauksen esittely alueelle

3. Testauksen toteuttaminen

Tiedon muodostaminen käyttötapauksen mukaisesti vaiheittain. Etenemisvaiheittain tehdään tarvittavat muutokset raportoinnin ja analytiikan käyttötapaukseen ja käsitemalliin.

- Raportoinnin ja analytiikan käyttötapauksen läpikäynti
  - **Kuvauksen arviointi** suhteessa tavoiteltuun järjestäjän tietotarvetta vastaavaan tietoon
- Indikaattoreiden/mittareiden läpikäynti
  - **Kuvauksen arviointi** suhteessa tavoiteltuun järjestäjän tietotarvetta vastaavaan tietoon
- Mittareittain tiedon muodostamiseksi tarvittavien tietojen; käsitteiden ja koodistojen sekä muiden tietojen (ajanjakso etc.) läpikäynti
  - Onko mukana kaikki **tarvittavat tiedot** raportin muodostamiseksi?
- Käsitemallin tarkastelu
  - Onko käsitemalliin tuotu kaikki **tarvittavat käsitteet ja koodistot**? Kuvaako tehty käsitemäärittely tarvittavaa tietoa? Onko käsitteiden määrittely riittävän tarkalla tasolla? Käsitemallissa kuvattujen käsitteiden välisten suhteiden tarkastelu: Onko suhteet kuvattu oikein? Puuttuuko esim. joidenkin käsitteiden välinen yhteys? Lisättävät synonyymit? Onko käyttötapaus ja käsitemalli yhteneväiset?
- Laskentasäännön tarkastelu
  - Onko **laskentasääntö** riittävä? Mitä siihen tulisi lisätä tai miten sitä tulisi muuttaa? Aiheuttaako jokin sääntö väärän tuloksen?
- Tiedon tuottaminen hyvinvointialueen tietojärjestelmistä käyttötapauksen mukaisesti
  - Muodostetaan laskentasäännön mukaisesti tietyltä ajanjaksolta tieto mittareittain → Tuloksena faktinen luku tarkasteltavalta ajanjaksolta. **Dokumentoidut perusteet** sille, että **tuotettu tieto on luotettava**.
- Vertailutieto: Käyttötapauksen mukaisesti **muodostetun tiedon tarkastelu ja vertailu**
  - Vertailu suhteessa alueella aikaisemmin tuotettuun vastaavaan tietoon (luku), **suhteessa esim. THL:n tai Valtiokonttorin tietoon** (luku)

4. Testauksen tavoitteiden arviointi

5. Lopullisen version hyväksyntä (sis. testaustulosten arvioinnin)

Toteutusten tiekartta 2023

Testaukseen

★ Saatavuus — Saatavuus

★ Kustannukset

Hyte (alueen omat tiedot)

★ Tarve (avoin data)

★ Tarve (alueen omat tiedot)

HR voimavarat

Laatu (tarkentuu valmistelun pohjalta)

Maaliskuu Huhtikuu Toukokuu Kesäkuu Heinäkuu Elokuu Syyskuu Lokakuu Marraskuu Joulukuu Tammikuu

Hyte

Palveluiden yhteensovittaminen

Yhdenvertaisuus

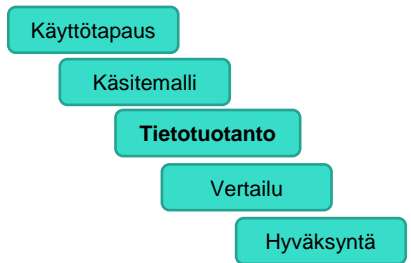
Laatu

Valmistelu

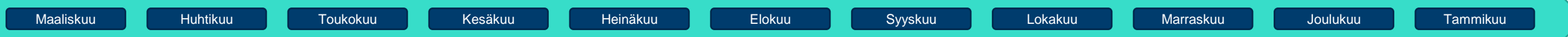
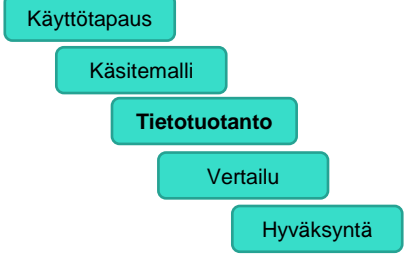
Aikataulu A

ESH, testaussuunnitelman kohdan 3 mukaisesti hoitoon pääsy- ja odotusajat

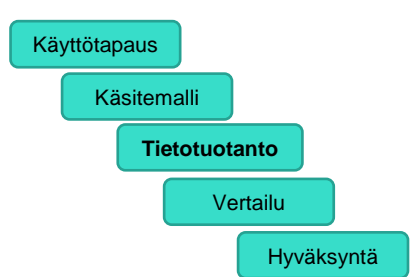

Aikataulu B

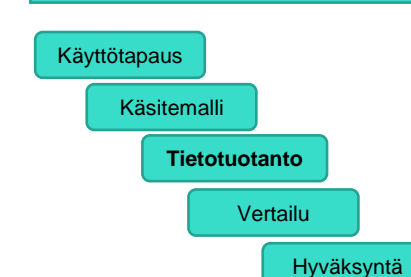
ESH, testaussuunnitelman kohdan 3 mukaisesti hoitoon pääsy- ja odotusajat

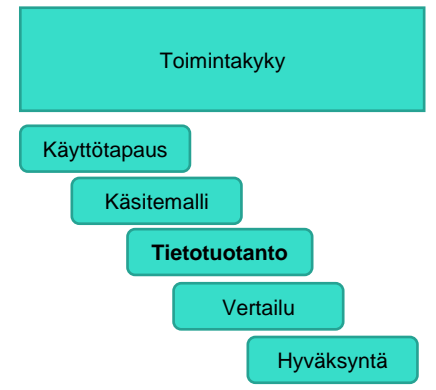
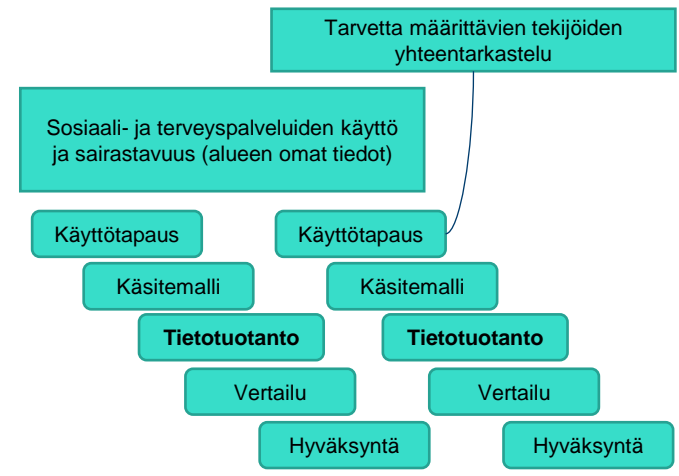
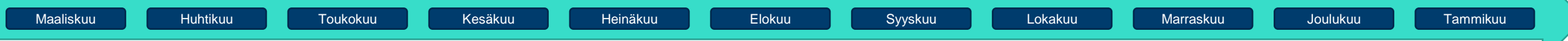
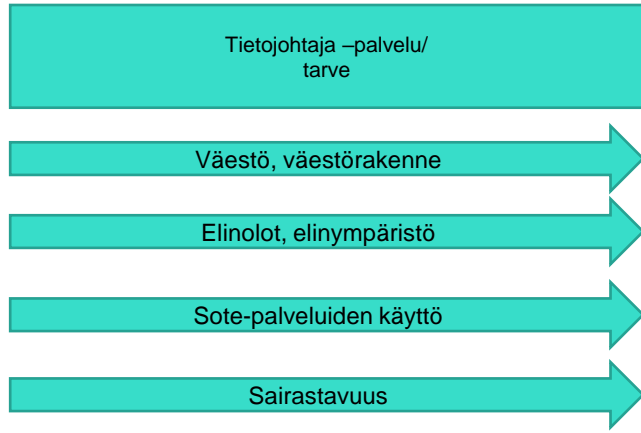
PTH, testaussuunnitelman kohdan 3 mukaisesti hoitoon pääsy- ja odotusajat

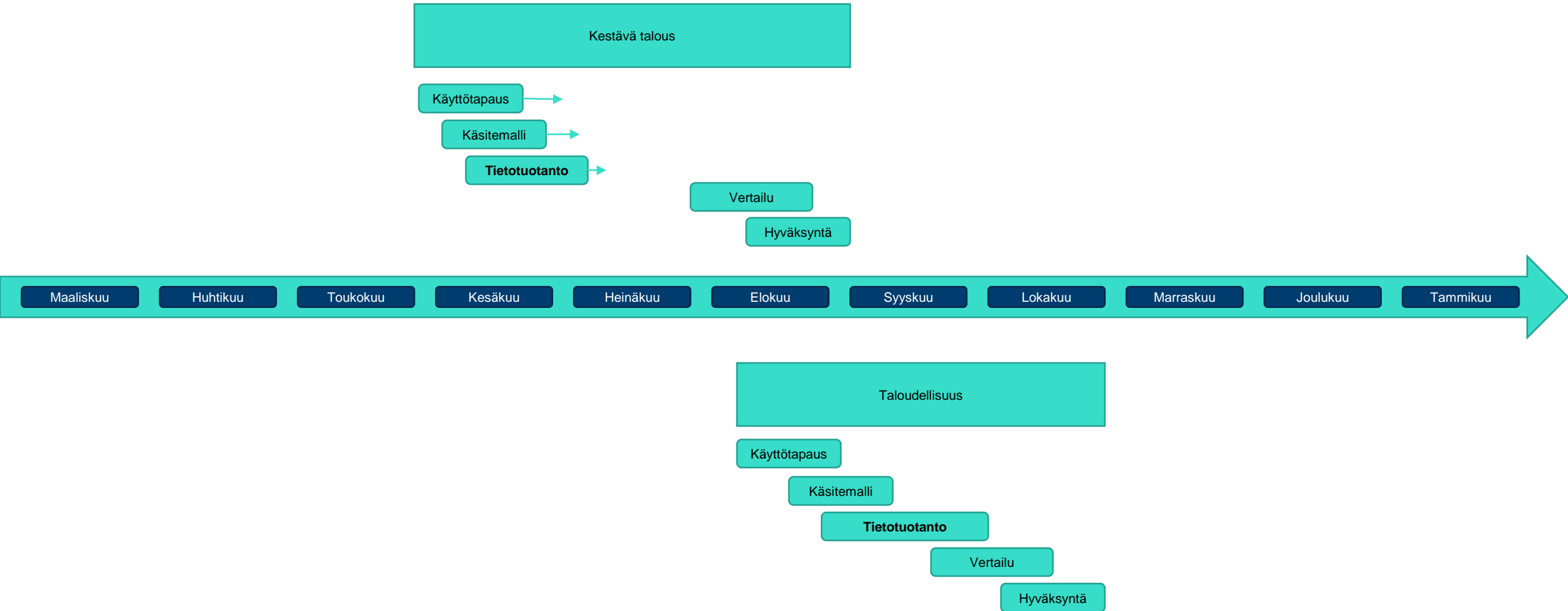

PTH, testaussuunnitelman kohdan 3 mukaisesti hoitoon pääsy- ja odotusajat

Tarve vuoden -23 testaus

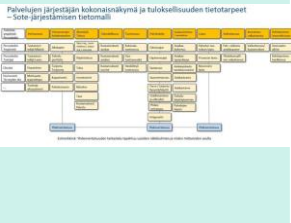
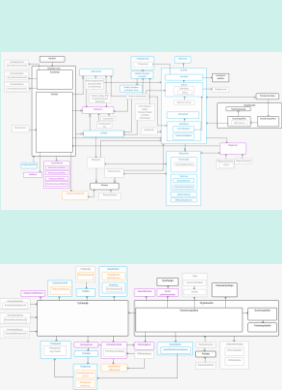
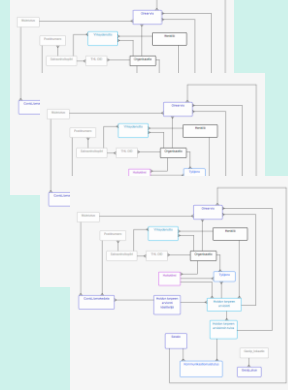

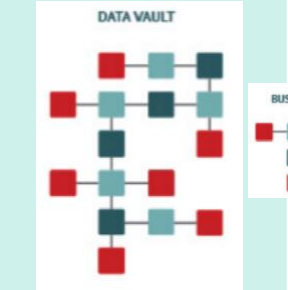

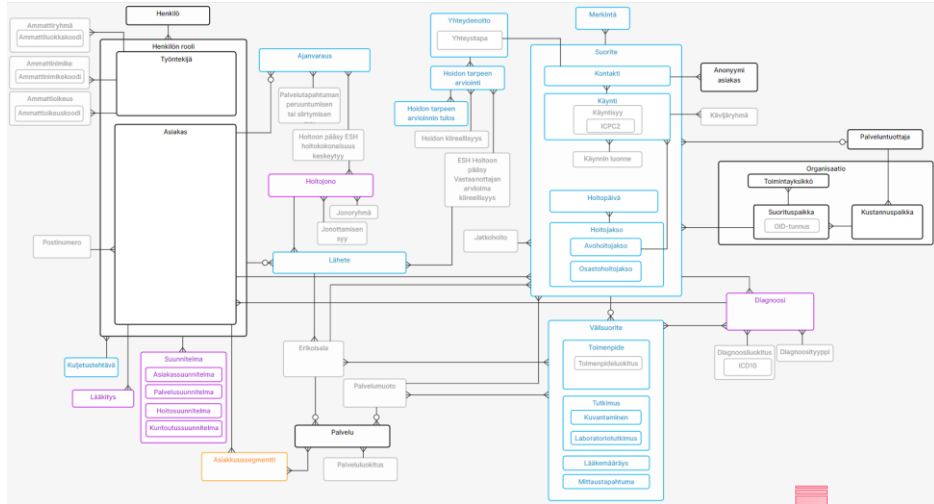
Tekniset käsitteelliset alueiden tukena

Virta-kokonaisuus sisältömäärittelystä toteutukseen

Asiasisältöjen valmistelu	Yleiset käsitelmallit	Tekniset käsitelmallit	Virta-arkkitehtuuri	Tietovaraston RDV-kerros	Tietovaraston julkaisukerros	Käyttötapaukset ja raportointi
 <ul style="list-style-type: none"> Sote-järjestämisen tietomalli Yhteinen palveluluokitus Sote-järjestäjän käsitelmallit Raportointiin ja analytiikan käyttötapaukset Virta-arkkitehtuuri 					<p>Aura Palveluluokitus Segmentointi</p>	 <p>Vähimmäistietosisällön mukaisesta julkaisukerroksesta voidaan tuottaa alueen omaa tietojohdantamista että vähimmäistietosisällön käyttötapausten mukaista raportointia</p>
<p>Virta-hankkeessa hyvinvointialueet valmistelevat Virta-tiimin koordinoimana järjestämislain 29 §:n edellyttämän hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon johtamisen vähimmäistietosisältöä.</p>	<p>Virta-hankkeen yleiset käsitelmallit antavat yleisnäkemyksen kokonaisuudesta ja vastaavat ns. liiketoiminnan käsitelmallia.</p>	<p>Virta-hanke tuottaa yhteistyössä alueiden kanssa lähdejärjestelmäkohtaisia teknisiä käsitelmalleja ja muodostaa DDL SQL-skriptit. Järjestelmiä huomioidaan priorisoinnin mukaan. (Tietojohdantapalvelu nähdään yhtenä lähtöjärjestelmänä). Käsitelmalleja laajennetaan alueen oman tietojohdantamisen tarpeiden mukaisesti</p>	<p>Alueet rakentavat Virta-arkkitehtuurin mukaisen tietojohdantamisen ja raportointiympäristön</p>	<p>Alueet tuottavat vähimmäistietosisältöön vaadittavat tietovaraston raaka data vault –rakenteet teknisten käsitelmallien tai valmiiden SQL-skriptien pohjalta.</p>	<p>Käyttötapauskuvauksen perusteella muodostuvat vähimmäistietosisällön vaatimukset, jotka voidaan kuvata faktojen ja dimensioiden minimirakenteena. Minimirakenne jaetaan alueiden käyttöön.</p>	 <p>Vähimmäistietosisällön mukaisesta julkaisukerroksesta voidaan tuottaa reaaliaikaista tietoa valvontaa ja vertailua varten. Samasta tietopohjasta koostetaan myös hyvinvointi- tai henkilöstökertomukseen tarvittavia tietoja.</p>

Kansalliset käsittemallit ja tietovarasto

① Ylätason käsittemalli esimerkiksi Terveystietejärjestämistehtävän käsittemalli voi sisältää käsitteitä, joita ei löydy datasta tai jotka päätellään myöhemmin Business Vault -kerroksessa faktoihin. Asioita on voitu kuvata myös sisäkkäisin käsittein, mitkä eivät ole tietovarastoon toteutettavissa. Ylätason käsittemalliin pohjautuen muodostetaan tekninen käsittemalli.

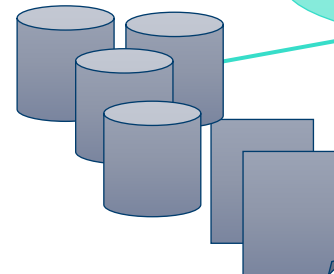
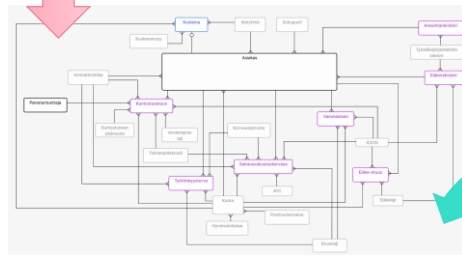
Kehittämisen pohjaksi otettuja kansallisia käsittemalleja täydennetään alueen toimesta alueen oman tietojohdantamisen tarpeiden mukaan.

② Tekninen käsittemalli ohjaa tietovaraston Raaka Data Vault –kerroksen kehittämistä ja sisältää vain käsitteitä, joihin löytyy tietolähde. Liiketoiminnan käsite ei aina suoraan löydy lähdejärjestelmästä, jolloin tuodaan ne tekniset käsitteet, jotka tarvitaan liiketoiminnan käsitteen muodostamiseen.

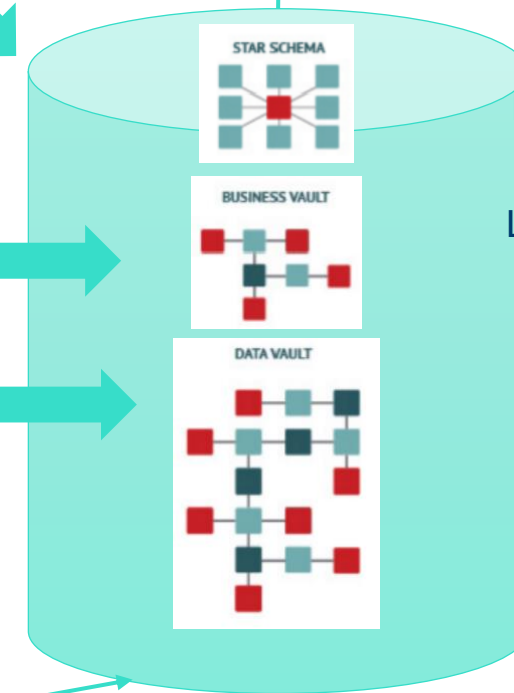
Perusterveydenhuollon kirettömään hoitoon pääsyn toteutumisen laikaikkaisessa ajassa - Mittarit

1. Hoitoon pääsyn arvioinnin tilaustumalla (odotusaika) yhteydenottoa (x pr. vuorokautta, ks. vaihteluviiko, päivä jotta ei akavienä?)
  2. Hoitoon pääsyn toteutumalla (odotusaika) hoitoon pääsyn arvioinnista (x pr. vuorokautta, ks. vaihteluviiko, päivä jotta ei akavienä?)
  3. Hoitoon pääsyn arvioinnin tilaustumalla yhteydenottoa on ylittynyt kolme vuorokautta (x pr. vuorokautta, ks. vaihteluviiko, päivä jotta ei akavienä?)
  4. Hoitoon pääsyn toteutumalla hoitoon pääsyn arvioinnista on ylittynyt kolme vuorokautta (x pr. vuorokautta, ks. vaihteluviiko, päivä jotta ei akavienä?)
- Eikä muuttajien tilaustumalla palvelulla
  - Eikä muuttajien muuta kukaan ja vuorokautta

③ Käyttötapauskuvaukset ohjaavat toisaalta sekä kansallisten käsittemallien sisältöä että tuovat käsittelysääntöjä ja vaatimuksia tietovaraston julkaisukerroksen vähimmäistietosisällölle

Lähdejärjestelmät ja muut mahdolliset lähteet

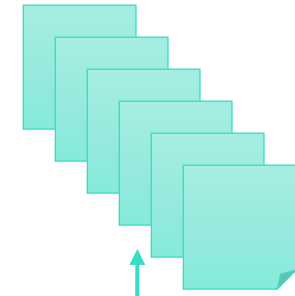
Faktat ja dimensiot

Liiketoimintasäännöt

Raaka Data Vault

Tietojoukot

Raportointi ja raportointivälineen tarvitsemat rakenteet

Kansalliset tekniset käsittemallit - SWOT

Verkostotapaamiset kevät 2023

Virta-hankkeen
tietojohdamisen verkosto-
tapaamiset kevät 2023:

- ~~To 16.2.2023 klo 13-15~~
- ~~To 16.3.2023 klo 13-15~~
- ~~To 27.4.2023 klo 13-15~~
- To 25.5.2023 klo 13-15

<https://digifinland.fi/toimintamme/virta-hanke/>

DigiFinland

Tehdään se yhdessä.

 www.digifinland.fi

 [@DigiFinlandOy](https://twitter.com/DigiFinlandOy)

 [DigiFinland Oy](https://www.linkedin.com/company/digifinland-oy)